

Стовпком героїчні зусилля нації підчас національного зросту.

Відповіді промови думам дають Д. Гаврилович і п. Матрюк, які під напором салі «кінці» добиваються голосу.

Це не конгрес, це збіговнище лаянних людей — говорив п. Гаврилович. Мета цього «конгресу» така сама, як свого часу вибір Ільковича на посаду до салі. П. Матрюк говорив: Нашу землю парцелюють Мазурам, наші школи забирають, всі наші права потоптані, а п. Данилович з цього хоче зробити підставу для «мирного співжиття»; після того всього, чого ми були свідками в останні роки, що я далі не переводиться, хоче, щоби ми добоовільно вкладали голову в чужі шлі.

Коли Німці й Москві парцелювали шляхотську Польщу, в польських салі нашішлася подавляюча більшість послів, які перекручені царською Катерчиною голосували за роздривання своєї вітчизни. До подібної ролі й вас хочуть запрятти. Пальки, що зібрані тут не мають ніяких мандатів. Бо хто вас вибирав? Старости, поліції, наказні війти! Чи правду говорю? («Правда, свята правда!» — гуде сала).

Більшість вас з Гудульщини, де голод на землю не є такою гострий, куди Мазур-колоніст не пхається, бо там бідна земля. Чому Полляки не зуміли стягнути селян з Поділля, де нашою народові вибивається з під ніг його прадіду землю? Там нічого не помогли і гроші і влада.

Вражіння промов обох зазначених бесідників не зуміли затерти брагстерські виступи К. Тимильського (старостинський поліхач з Рогатинщини), Трача з Суботова (який «доробився» значного маєтку і при допомозі даниловичівської купаніи хоче його зберегти), відомого провідника з Стрия Якевича і «радикальних дубів» з Гудульщини.

Салю покидає щораз більше людей, остаються посоловілі наказні війти та агенти дефензизми (кількох свідомих громадян залишається в ролі обсерваторів). Між арванжерами аденерування. Відки-

дають рефлексі і піддають резолюції під ухват. Публика атлантично кидає головами, тільки «радикальні дуби» покрякують «аї, аї».

Підчас «конгресу» два рази посли Стовпюка, одного агента дефензизми в ролі порадника «конгресу» також погубовано.

Селянниця — посла з Волині п. Пачука, який вийшов на салю і хотів забрати голос, поліцейські викинули. Це до краю здепримувало зібраних.

Провалили нас! — домили руки селяне, тиняючись після збіговнища по Станиславів.

Одначасно у редакції салі українського «Сокола» відбувалося гонілізне справоздаче посольське віче, в якому ввадо участь почав півтора тисячі селян з Станиславівщини і сусідніх повітів та маса людей висланих опікунами на «конгрес».

Промовляли посли: Назарук, Любарський, Пашук, Пачук і сенатор Пастернак. Підчас промови пос. Павлюка обурення вічевиків на заїто з «конгресом» зросло до того ступня, що одно слово кинене в публіку і вся публіка кинулася би була до салі польського «Сокола», де відбувалося даниличівське збіговнище. Як зазначено, між вічевиками було багато з легітимістами на «конгрес».

На вічу забажали спекти свою печеню радикали. Вони дістали дозвіл від старостів з окрема й на партійне віче. Ікні менери — д-р Бачинський Лев, д-р Новодворський і ин. ще раз повторили те, про що вже перше реферували посли. Протягнули віче до пізної д-р Лева Бачинський, оплакавши смерть Даниловича — колишнього радикаль-

НА КАРНАВАЛ

найбільший вибір жіночих матеріалів поручає по дуже знижених цінах

ФІРМА

АНТІН УВЕРА

П'яна, вул. Галицька 10.

ного (деолога) про Лавруків, Таєдохлібія, Янкох і т. д. не згадували), відав зібраних спокійно розійтись домі. І сам дав добрий приклад: забрав послів з «Селенського Союзу» і пішов додому, хоча перед вічем погрожував, що він уважає своїм партійним обов'язком ліквідувати підприємство Даниловича, що розжене банку.

Одначе на словах сіднилося.

Станиславівський.

З огляд на те, що таке об'єднання своєї салі з сучасною з арт. 10 «конституції» польської республіки та застосуванням публікації української преси, підчасі запитують п. Містислава:

1) Чи їм відомий є напередній факт?

2) Чи п. Містислава хотів познати підчинити собі функціонерів, що так надкутте урядової влади не причисляється до змінення правдою?

3) Чи п. Містислава хотів нечесно в тій салі сідати, показати янучатий і принизити послидувати української преси?

Радянська Україна.

Медицина допомогає робітництву.

В Києві відбулася з кінцем січня Всеукраїнська конференція усіх такт. страхових (асекуючих) товариств. На ній вигодували всілякі реферати зв'язні з забезпечуванням робітництва на випадок негду і нещасливих випадків при праці. В харківських «Вістях» подані цифри про таку страхову касу в самому Києві та київській окрузі. В останньому році число асекуючих (страхувателів) у ній виносить тепер 5,852 у місті та 1205 в окрузі. Число асекуючих (застрахованих) виносить в місті 62 тисячі а в окрузі 12,407 членів. Фінансовий стан каси скріплюється. В останньому році внесено до каси понад 6 мільйонів карб., а видано 3,587,000 карб. На м'яну організацію допомоги (робмед) видано півтора мільона карбованців, ввадо більше ніж у попередньому році. Недалеко Київ відкрито в Пуці-Водній амбулаторію, 2 санаторії для дорослих, одну диточу, зорганізовано фізичний і рентгенівський кабінети та побільшено число місць у лікар-

нях для породиць. Щомісячно віддавало поліклініку Стоткиса дересічно по 66 тисяч негдух, а в останніх місяцях число відданих зросло до 103 тисяч.

Визнання делікту салі православних церков.

Народний комісаріат праці рішма за згодою поезидії Всеукраїнської Ради Професіоналістів визнати відмінні від праці такі дії православних салі у цьому році: 6, січня — Йордан, 1, травня — стража субота, 3, травня — 2 день Великодня, 21, червня — Зелений свята, 6, серпня — Преображення Господнє, 16, серпня — Успення, 25, і 26, грудня — Різдво. («Вісти»).

Зміни в складі уряду УСРР.

Президія ВУЦВК-ту затвердила деякі зміни в складі теперішнього уряду УСРР. Віз обов'язків заступника голови Раднаркому України звільнено І. Була та на його прохання. На його місце позначено Сербиненка першим заступником голови і Гринька другим заступником Раднаркому. Заступником наркомом юстиції затверджено Михайлика, йогож призначено і старшим помічником генерального прокурора республіки а одначасно звільнено від обов'язків голови Найвищого Суду УСРР, Головою Найвищого Суду призначено Мазура, а його заступником Шаргея. Другим помічником генерального прокурора республіки затверджено Петинського, що має завідувати виключно трудовими справами, Редхедя звільнено від обов'язків заст. наркомства. Полова а призначено першим заступником Наркомфін, Соллоуба звільнено на йогож прохання від обов'язків заступника Наркома Освіти. Демченка і Терехова затверджено заступниками Наркому Робітничо-Селянської Інспекції. Брунька звільнено від обов'язків заступника Наркому соціалн. забезпечення. Медведя призначено заступником Наркому Соцзабезу. Слинська затверджено другим заступн. Наркома Внутрішніх Справ. Першим заступником Наркома Освіти став При-

мих. Рудницький.

Театр ляльок.

(З нагоди «Вертепу наших діл»).

Люде, які хочуть рятувати театр, мають поспішно претенсію до публіки: чому вона не ходить до нього — не мають багато даних на театральних підприємств та директорів і слабо орієнтуються в психології театру. Публіка, навіть затуркана та примучена мов дитина, не тратить ніколи безпосереднього інстинкту, коли діло йде про приємність. Дайте їй «щось цікавого», чового, а вона кинеється на це, навіть в власною шкодою для себе. Вчорашня вистава «Вертепу наших діл» була найкращим доказом, якою сильною є в нас потреба цікавих театральних вистав. Сала ім. Лисенка, де публіка збирається як за напастю, часто більше з об'язку, як з цікавості, нагадувала облогу перед тими російськими театрами, кудя вранд-годи виважа на гостинні виступи Шалаші. Чого-ж більше?

Людей гнала тудм подвійна потреба: поглянути, що це за диво вертепний театр і посміятись. Традиції вертепів замірали. Та замірає й сміх. Народи, які переживали велику політичну та економічну катастрофу, тратять у ній часто найкращий скарб творчості: — гумор. А це є надто часто рівнозначне з критичним хистом, совістю нації. Сучасний французький письменник Б'ро, що видав недавно книжку своїх вражень з подорожі до Москви, написав у ній окрему вперушуючу главу про те, як мешканці Москви забули сміятись. Написати довжезну і поважну статтю можуть навіть ті,

що не знають, як дати собі раду в реченні зі зазначеним «одначе»... Але дотепу не можна сказати собі ні виправити, ні зродити за високий гонорар.

Народи на дуже високім рівні духового розвитку, вертаються за любовки до «дитячих» форм мистецтва. Соціолог Жорж Сорель звернув давно увагу на характеристичне явище, що люде перетомлені умовою працею не люблять театру, який приносить їм думати. Цим розяснюється незвичайне поширення комедій, легкого театру, театриків та кабареїв у Франції. Театр маріонеток є не тільки одною з відомих кабареєвої творчості, але лежить у самій основі «комізму». Філософ Берсон у своїй студії про «подда» дуже цікаву теорію, в чому джерело смішності людини: коли вона у своїх учинках та проявах наближується до механізму, звчанизованого мертвого предмету. Сміх є продуктом наскрізь соціальним — люде протестують ним проти факту, що инші, живі істоти, затрачують почування життєвого нерву, живучого процесу, який не терпить закованих форм. Людина, що йдучи на вулиці паде — викликає так само сміх, як той, якому поховується нога в якійнебудь иншій формі; з застереженням, що він не є ще дитиною або вже старцем, ні калікою, які не можуть мати претензій виконувати дану функцію, як самостійні живі люде, і з яких нема причин сміятись.

Прощу далі передувати природний перехід від вертепу до новітнього театру і від нього знову поворот до театру ляльок. Ясно, що в нас ця еволюція не має глибоко підкладу. Театр ляльок родиться

тому, що не маємо змоги вести справжнього театру; нема сцени, декорацій, пєс і засобів вдержати великий акторський персонал. А головню рідню доаматичної творчості. Пересічна публіка хоче якісь тісніших зв'язків зі сценою, як само зашквалена чужиною драматичною літературою та грою артистів. Вся наша книжкова та пресоа продукція негдухає на відсутність актуальності.

Створити актуальний театр ляльок є майже так само важко як написати пєсу або повість з малюнком нашого сучасного життя. Ми душімося у провінційній атмосфері, наступаючи собі на пати. Немає перестектизм, в якій можна би глянути на своє середовище. Як же може родитись суспільна сатира? Зважмо й те, що люде в нас є неречулені щодо своєї життєвої ролі, її ваги та величини, на цій малій сцені. Я не задрив учорашніх лаврів та успіхів авторам вертепної комедії. Чи число їх приятелів збільшилось за цей вечір? — сумніваюсь. Автори вертепу були надто суворі супроти деяких наших діячів, головню символістич. Але коли на сатиричну критику дехто з публіки відповідає сентиментально-критикою, нехай краще пригадає собі, в яких місцях найбільше реготався. Справжній, вибагливий дотеп часто проминає без вражіння, а грубіше, навіть простачке слово радувало аудиторію.

Коли було кинути поглядом по салі налитій уцери сметанкою нашого громадянства, виринала сумні, чи поважні люде не беруть надто поважно жваго сатиричного журналу «Зиза». Почувалося, що люде в розмові не знають, в який тон ударити. Не диво, що почувався

скрегіт і на сцені. У такій атмосфері як наша найважше бути справедливим. А коли хто домагається ще справедливості в гуморі — повинен краще не слухати злобних дотепів. Сатира дає найбільше шпильок тим, що пугається найбільше на шпиль. Людей згіршених учорашньою виставою може розважити такою згадкою. Коли буаший прєзидент Франції Дешанель вилетів через вікно поїзду, вночі, а піжамі, і цей упадок був у дальших наслідках смертельний, — париські кабареги зараз на другий день поклали у свою програму ніччу пригоду президента в піжамі, якого найшла на залізничім шляху жінка будника і захистила. Сатира була немилосердна, але вірна суворому обов'язку суспільної критики. Сене моральний був для всіх ясний: коли ти прєзидент годі тобі не вілню показуватись ні в піжамі, ні проводити ніч у будні, хоча би ти гинув.

Вертеп «Зиза» мав чинити дір, які можна би залатати. Почини є в нашій театрі так само важкі, а точність щодо початку вистави. Зі те початок кожного твору є заасиди кращий, ніж його закінчення, яке домагається здвоєної сили та таланту, а значини є вже плодом перетомки, після першого паду. Є у цьому вертепі позна фантазія сцена про директора нашого останнього театру, який записав репертуар та артистів кудя собі козу, що заступити йому театральне підприємство. Такою козою і сама вертеп у порівнянні з театром. Вона може бути незвичайно складним механізмом і мистецьким вином, ходом або тільки звичайною механічною козою.